Kościuszko bohaterem nowej wystawy w Pałacu Krzysztofory

2017-10-04

W poniedziałek, 2 października w Pałacu Krzysztofory odbył się wernisaż wystawy „Rozważny i romantyczny. W 200. rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki”. W wydarzeniu wziął udział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Ekspozycja jest czynna do 17 grudnia w Pałacu Krzysztofory, od środy do niedzieli w godz. 10.00-17.30.

- Autorzy wystawy pokazują Kościuszkę w kontekście jego codziennych problemów, bolesnych życiowych doświadczeń, emocjonalnych rozterek, w konfrontacji z życiem i samotnością – nie niszcząc przy tym jego legendy. – Przeciwnie, śledząc aktywność przywódcy Insurekcji możemy w pełni uświadomić sobie jak znaczący jest jego dorobek, jak postępowe było jego myślenie, a przy tym lepiej poznać go jako człowieka, spróbować odgadnąć z jakimi uczuciami i dylematami musiał się zmagać – powiedział w trakcie wernisażu prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

- Przyglądając się jego politycznym i życiowym wyborom, realiom, w których przyszło mu działać nabieramy przekonania, że zdecydowanie wyprzedzał swoje czasy, a w pojmowaniu wolności i równości bliski jest nam współczesnym – dodał prezydent Krakowa.

„Obywatel, który chce szczycić się być dobrym Polakiem, powinien poświęcić wszystko dla Ojczyzny i być zawsze ludzkim i sprawiedliwym”

Tadeusz Kościuszko, 20 VI 1815 r.

Ideą wystawy, przygotowanej przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa jest uczczenie i przypomnienie postaci Kościuszki w dwusetną rocznicę jego śmierci. Tytuł wystawy jest odwołaniem do postawy w życiu Tadeusza Kościuszki, który żył na przełomie dwóch epok: oświecenia i romantyzmu, jest także nawiązaniem do tytułu popularnej powieści Jane Austen z 1811 r. Można powiedzieć, że był człowiekiem nieprzeciętnym, łączącym rozwagę czasów oświecenia, typowo męskie cechy żołnierza oraz delikatność i wrażliwość mężczyzny nowej epoki – romantyzmu.

Najważniejszym celem ekspozycji jest pokazanie Kościuszki na nowo, odkrycie go jako człowieka bliskiego współczesnemu, dla którego wolność była, jak pisał, „najsłodszym dobrem”. Wystawa ze zrozumiałych względów ogranicza się do wybranych zagadnień z jego życia i działalności. Będzie to próbą odpowiedzenia na pytanie, jak człowiek z odległej prowincji Rzeczpospolitej Obojga Narodów został patriotą, obywatelem świata, bohaterem narodu polskiego i amerykańskiego. Próbą przedstawienia go jako człowieka, żołnierza, wizjonera i męża stanu, ale także pokazanie jego ludzkich emocji, radości i dramatów.

Wystawa ma charakter narracyjny: zostanie zbudowana z pięciu głównych opowieści: „Wiosna” („Nadzieja”), „Lato” („Walka”), Jesień” („Ofiara”), „Zima” („Osamotnienie”) oraz „Pamięć”. Przyjęty w jej scenariuszu sposób prezentacji życia Kościuszki w rytmie zmieniających się pór roku stwarza możliwość realizacji interesującej ekspozycji. Wystawa ma wymiar bardziej artystyczny i symboliczny niż scenograficzny, stanowi kolejny etap prac nad wystawą stałą o Kościuszce.

Magiczny Kraków

Istotnym elementem narracji jest także kontekst ogólnopolski i międzynarodowy wydarzeń, w których brał udział nasz bohater. W każdej przestrzeni pojawiają się dramatis personae i kluczowe miejsca z jego życia. Wystawa jest opowieścią, w której muzealia są zaproszeniem widza do wejścia w świat Kościuszki, ponadto ułatwiają możliwość poznania jego życia oraz epoki, w której działał. Te artefakty pełniły także funkcję „świadków", „znaków pamięci". Na wystawie pojawia mało znany wątek jego twórczości artystycznej, muzycznej i rzemieślniczej („Kościuszko fecit").

OTO FOTOKRONIKA MIASTA KRAKOWA

Kościuszko był też „człowiekiem podróży", większość część życia spędził w różnych zakątkach Polski, Europy i świata, ponad 30 lat na emigracji. Stąd na wystawie pojawia się motyw podróży. Komentarzem do każdego fragmentu wystawy są słowa Kościuszki – cytaty z jego wypowiedzi listów lub z wypowiedzi osób blisko związanych z bohaterem narracji.

Ekspozycja ma na celu każdemu zwiedzającemu dostarczyć jak najszerszą, udokumentowaną wiedzę o życiu i działalności Kościuszki. Na wystawie można zobaczyć wiele „znaków pamięci" po Kościuszce, bogaty zbiór ikonografii kościuszkowskiej z polskich zbiorów, a także reprodukcje fotograficzne nieznanych w Polsce projektów Kościuszki z zasobów amerykańskich instytucji. Są tu prezentowane m.in. plany rezydencji i ogrodu generała Horatio Gatesa w Travellers Rest, szpitala w West Point, czy też portret Lucetty A. Pollock, a także karykatura generała Charlesa Lee.

Wystawie towarzyszy wydawnictwo katalogowe oraz folder edukacyjny, a także szeroki program działań edukacyjnych i upowszechniających. Dopełnieniem jest prezentacja planszowa na dziedzińcu Krzysztoforów, która mówi o najważniejszych miejscach związanych z obecnością Kościuszki i jego kultem w Krakowie.

Wystawa powstała dzięki współpracy Muzeum Historycznego Miasta Krakowa z Komitetem Kopca Kościuszki w Krakowie oraz innymi placówkami muzealnymi i archiwalnymi, takimi jak: Allen Memorial Art Museum w Oberlin, Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Narodowe w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Kórniku, Fundacja Kościuszkowska w Nowym Jorku, Independence National Historical Park w Filadelfii, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Narodowe w Poznaniu, Muzeum Narodowe w Warszawie, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Muzeum Niepodległości w Warszawie**,** Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, National Galleries of Scotland, National Gallery of Art w Waszyngtonie, New York Historical Society, Smithsonian Institution National Portrait Gallery w Waszyngtonie, Poznańskie Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Staatsarchiv des Kantons Solothurn, US Capitol w Waszyngtonie, Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum (Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej). Obiekty na wystawę użyczył także Roman Roszkiewicz.

Cykl wykładów, debata, lekcje muzealne, warsztaty – to wydarzenia towarzyszące wystawie

„Rozważny i romantyczny. W 200. rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki”. Więcej na ten temat przeczytasz **TUTAJ**.